

DEFENSOR

L E G I S

DEFENSOR LEGISIN OIKEUSTAPAUSTEN HAKEMISTO 2006

(DL 1-6/2006)

KORKEIMMASTA OIKEUDESTA - FRÅN HÖGSTA DOMSTOLEN

DL nro Sivu

Huumausainerikos - Törkeä huumausainerikos Menettämisseuraamus - Hyödyn menettäminen - Laajennettu hyödyn menettäminen

Törkeästä huumausainerikoksesta tuomitulta oli takavarikoitu eri valuutoissa olevia varoja noin 30 000 euron arvosta. Varoista tuomittiin valtiolle menetyksi tuon rikoksen tuottamaa taloudellista hyötyä vastaava määrä rikoslain 10 luvun 2 §:n nojalla ja loppuosa mainitun luvun 3 §:n perusteella. RL 10 luku 2 §. RL 10 luku 3 §.

(D: R2004/246, T: 0173, KKO:2006:9)..... 2/2006 341

Kunnianloukkaus

Pyrkimättä varmistumaan ilmoittamiensa seikkojen todenperäisyydestä A oli tehnyt poliisille tutkintapyynnön ja sosiaaliviranomaiselle lastensuojeluilmoituksen, joissa vihjattiin B:n syyllistyneen seksuaali- ja muihin rikoksiin. Korkeimman oikeuden tuomiosta ilmenevillä perusteilla A:n katsottiin loukanneen B:n kunniaa. RL 24 luku 9 § 1 mom 1 kohta.

(D: R2005/214, T: 0174, KKO:2006:10) 2/2006 345

Muutoksenhaku – Valituslupa

Hovioikeuden päätökseen, jolla oikeudenkäyntiavustajaa oli oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 10 a §:n 1 momentin nojalla kielletty toimimasta asiamiehen tai avustajan tehtävässä hovioikeudessa vireillä olleessa asiassa, haettiin muutosta Korkeimmalta oikeudelta valituslupaa pyytämällä. (Ään.) OK 30 luku 2 § (104/1979)

(D: R2005/378, T: 763, KKO:2006:27), Komm. Antti Tapanila 3/2006 530

Oikeudenkäyntimenettely - Muutoksenhaku - Vastavalitus

Valitus käräjäoikeuden kiinteistön kauppahinnan alentamista ja asumiskustannusten korvausta koskevassa asiassa antamasta tuomiosta koski vain oikeudenkäyntikuluja ja niihin verrattavia kuluja. Vastavalituksella voitiin vaatia myös hinnanalennuksen ja asumiskustannusten korvauksen korottamista. (Ään.) OK 25 luku 14 a §.

(D: S2005/245, T:5, KKO:2006:2) 1/2006 126

Oikeudenkäyntimenettely - Väittämistaakka – Preklusio

Pankki oli käräjäoikeudessa vaatinut luoton takaajilta perusteettoman edun palauttamista katsoen näiden hyötynneen perusteettomasti pankin kustannuksella, kun pankin sanottuun luottoon kohdistama suoritus päävelalliselta oli osaksi peruuntunut lainvoimaisen tuomion johdosta. Koska pankin kanne ei ollut perustunut vastaajien antamien takausten voimassaoloon vaan takausvastuun lakkaamisesta aiheutuvan edun perusteettomuuteen, käräjäoikeus ei olisi saanut perustaa ratkaisuaan siihen, että vastaajat olivat velvollisia kanteessa vaadittuun suoritukseen antamiensa takausten perusteella.

Korkeimman oikeuden tuomiosta ilmenevin perustein katsottiin, ettei pankilla ollut oikeutta vedota takausvastuuseen enää hovioikeudessa.

OK 24 luku 3 § 2 mom (165/1998), OK 25 luku 17 § 1 mom, OK 26 luku 4 § 2 mom.

(D: S2004/1023, T: 1484, KKO:2006:54), Komm. *Timo Saranpää* 4/2006 760

Osakeyhtiö - Osake - Yhtiöjärjestyksen tulkinta - Yhtiövastike

Golfyhtiön osake antoi yhden pelioikeuden tai vaihtoehtoisesti oikeutti vuosittain 20 pelilippuun. Yhtiöjärjestykseen sisältyi seuraava vastiketta koskeva määräys: "Yhtiön omaisuuden hoitoa ja toiminnan ylläpitoa varten ovat osakeluetteloon merkityt osakkeenomistajat velvollisia maksamaan yhtiölle vastiketta, jonka suuruuden sekä muista pelioikeuden käyttöön liittyvistä määräyksistä päättää yhtiön hallitus."

Yhtiön hallituksen päätöksen mukaan edellytyksenä osakkeenomistajan pelioikeuden käyttämiselle oli, että myös aikaisemmilta vuosilta maksamatta jääneet vastikkeet oli suoritettu. Kysymys osakkeenomistajan oikeudesta kieltäytyä suorittamasta vastiketta siltä ajalta, jona hän oli ollut osakeluetteloon merkitty osakkeenomistaja. (Ään.)

(D: S2004/426, T: 567, KKO:2006:19) DL 3/2006 542

Panttaus - Konkurssi - Takaisinsaanti konkurssipesään

Turkistarhaajan pankin kanssa tekemän sopimuksen mukaan pankki sai tarhaajalle antamansa kausirahoitusluoton vakuudeksi panttioikeuden tarhaajan turkiseläinten kasvatuskauden ja nahkomisen jälkeen huutokauppayhtiölle myyntiä varten toimittamiin nahkoihin sekä tarhaajalle nahkojen myynnistä syntyviin

saataviin ja suorituksiin huutokauppayhtiöltä. Tarhaaja asetettiin konkurssiin sen jälkeen, kun luotto oli jo maksettu.

Kysymys pankille suoritetun velan maksun peräyttämisestä ja siitä, oliko maksu voinut olla panttausten vuoksi muille velkojille vahingollinen ja erityisesti siitä

- oliko nahkojen hallinta luovutettu huutokauppayhtiölle takaisinsaantilain 14 §:ssä tarkoitetulla tavalla ilman aiheutonta viivytystä velan syntymisen jälkeen ja

- saattoiko pankki vedota myyntisaatavan panttaukseen, kun rahat oli toimitettu huutokauppayhtiölle mutta niitä ei ollut ehditty myydä ennen konkurssin alkua.

TakSL 14 §. KS 33 § 3 mom.

(D: S2003/335, T: 3058, KKO:2005:131), Komm. *Tuomas Tikkanen* 2/2006 294

Perintökaari – Pesänselvitys – Asiavaltuus

Kuolinpesän ollessa pesänselvittäjän hallinnossa kuolinpesän osakkaalla ei ollut oikeutta ajaa kolmatta vastaan selvitykseen kuuluvaa velkomuskannetta, jota pesänselvittäjä oli kieltänyt ajamasta. (Ään.). PK 19 luku 13 §.

(D: S2005/211, T: 765, KKO:2006:29) 3/2006 556

Salassapitorikos – Asianajaja

Samassa asianajotoimistossa toimivat asianajajat A ja B olivat kumpikin hoitaneet toimiston asiakkaan C:n toimeksiantoja. B:n epäiltiin sittemmin tässä tehtävässään syyllistyneen avunantoon C:n tekemiksi epäiltyihin rikoksiin. Kysymys siitä, oliko esitutkinnassa muutoin kuin rikoksesta epäiltynä kuultu A voinut ilmaista C:n hänelle uskomia asianajosalaisuuksia. RL 38 luku 1 § 1 kohta. L asianajajista 5 c §

(D: R2005/31 T: 1760, KKO:2006:61), Komm. *Justus Könkkölä* 6/2006 1054

Siviilipalvelusrikos

Siviilipalvelusmiestä ei voitu tuomita rangaistukseen siviilipalvelusrikoksesta sellaisten tekojen perusteella, joista hänelle oli siviilipalveluslain nojalla jo aikaisemmin määrätty kurinpitörangaistus. SiviilipalvelusL 26 § 2 mom.

(R2005/18, T: 0162, KKO: 2006:8) 2/2006 339

Takaus - Takaussitoumuksen lakkaaminen

Takaaja oli lainvoimaisella yksipuolisella tuomiolla velvoitettu maksamaan velka. Kun päävelka oli päävelallisen ja velkojan välisen kahdenkeskisen vapaaehtoista velkajärjestelyä koskevan sopimuksen nojalla sittemmin lakannut, myös takaajan katsottiin vapautuneen vastuusta velkojaa kohtaan. Yksipuoli-

seen tuomioon perustunut ulosmittaus kumottiin. Ks. KKO:2002:123. TakausL 17 §.

(D: S2005/532, T:16, KKO:2006:5 1/2006 134

Työsopimus - Määräaikainen työsopimus - Lomauttaminen

Määräaikaisissa työsuhteissa olleiden työntekijöiden työsopimuksissa oli ehto, jonka mukaan sopimus oli molemminpuolin irtisanottavissa kuten toistaiseksi voimassa oleva työsopimus. Kyseistä ehtoa ei pidetty kiellettynä. Työnantajalla ei kuitenkaan ollut tällaistenkaan määräaikaisten sopimusten osalta oikeutta lomauttaa työntekijöitä työn tilapäisen vähentymisen perusteella.

TSL 1 luku 3 § 2 mom., TSL 5 luku 2 § 1 mom., TSL 5 luku 2 § 3 mom.

(D: S2004/963, T:14, KKO:2006:4) 1/2006 130

Ulosottolaki – Ulosmittaus Veroulosotto

Yhtiölle 26.5.1998 maksuunpantu arvonlisävero oli valituksen johdosta kumottu ja asia palautettu verovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Verovirasto oli 27.9.2000 tehnyt arvonlisäveron uudelleenkäsittelypäätöksen, jossa maksettavan veron määrää oli alennettu. Verosaatavan vanhentuminen laskettiin uudelleenkäsittelypäätöksen päivämäärästä lukien. Ks. KKO:2003:101 . VerouL 11 §

(D: S2005/242, T: 0378, KKO:2006:15) 2/2006 352

Veropetos - Tahallisuus

Verovelvollinen oli veroilmoituksessaan jättänyt ilmoittamatta myymiensä arvopapereiden luovutusvoitot. Kysymys hänen syyllistymisestään veropetokseen. (Ään.) . RL 29 luku 1 §.

(D: R2005/263, T: 754, KKO:26) 3/2006 548

Yksityiselämän suoja. – Sananvapaus. Vahingonkorvaus - Korvattava vahinko: henkinen kärsimys

Kysymys siitä, onko rikoksesta tuomitun henkilön nimen julkaisemisella aikakauslehdessä loukattu yksityiselämää ja aiheutettu korvattavaa henkistä kärsimystä. (Ään.) .RL 27 luku 3 a § (908/1974). VahL 5 luku 6 §

(D: S2003/534, T: 3137: KKO:136), Komm. *Riku Neuvonen* 2/2006 316

Yksityishenkilön velkajärjestely – Maksuohjelma

Toiselle paikkakunnalle vuokra-asuntoon muuttamisen takia velallinen myi maksuohjelmassa säilytetyn omistusasuntonsa ennen maksuohjelman pääty-

mistä. Realisointituitoista oli maksettava ensin maksuohjelman mukaisen va-
kuusvelan maksamaton osa ja sitten tavallisina velkoina käsitellyt panttivelat.

VJL 34 § 1 mom.

(D: S2004/803, T: 0362, KKO:2006:14) 2/2006 348

**KORKEIMMASTA HALLINTO-OIKEUDESTA –
FRÅN HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLEN**

**KHO:2005:67, Viestintämarkkinalaki – Teleyritys – Markkina-analyysi
– Huomattava markkinavoima – EY-oikeus**

Viestintäviraston päätös määrätä teleyritys huomattavan markkinavoiman omaavaksi yri-
tykseksi kumottiin ja palautettiin virastolle uudelleen käsiteltäväksi, koska Viestintävirasto
ei ollut markkina-analyysissään ottanut yrityksen markkinaosuuden lisäksi riittävän laajasti
ja yksityiskohtaisesti huomioon muita, direktiivin 2002/21/EY nojalla annetuissa komission
ohjeissa esimerkinomaisesti mainittuja tekijöitä, muun muassa teleyritysten keskinäistä
neuvotteluvoimaa niiden välisissä verkkojen yhteenliittämisneuvotteluissa.

Komm. *Juha Raitio* 1/2006 137

**EUROOPAN IHMISOIKEUSTUOMIOISTUIMESTA –
FRÅN EUROPEISKA DOMSTOLEN FÖR DE MÄNSKLIGA
RÄTTIGHETERNA**

Petri Sallinen and others-tapaus

**Kodin suoja - Kirjeenvaihdon suoja - Etsintä - Takavarikko - Asian-
ajajan salassapitovelvollisuus**

(A: 27.9.2005, Art: 6, 8, 13, 14, V: Petri Sallinen)

Komm. *Pasi Pölönen* 1/2006 145